

ALF FROTJOLD 1929 - 2001

Styreleder for Arbeiderbevegelsens Arkiv og bibliotek i årene 1990-1994, Alf Frotjold, døde 28. mars 2001, 71 år gammel.

Frotjold så dagens lys i Bergen. Som 17-åring dro han til sjøs som byssegutten med Bergens rederiet Westfald-Larsen. Etter to år på sjøen begynte han i kokkelære på Hotell Norge, samtidig som

han deltok i kveldsundervisningen på Vestlandske Hotellfagskole. Etter å ha mottatt fagbrev i 1949 og jobbet en periode som kokk på Notodden, kom han til Strand Hotell på Gjøvik. Her fikk han jobb som servitør og ble siden valgt til formann i den lokale fagforeningen. I 1955 tok han LO-skolen på Sørmarka og ble samme år, bare 25 år gammel,

valgt til opplysningssekretær i Norsk Hotell- og restaurantarbeiderforbund. Bortsett fra å redigere forbundets fagblad, skrev han i 1966, Oslo Servitørforenings 75-års jubileumshistorikk. Da han tok et foreløpig farvel med forbundet i 1970, var det som nestformann. I perioden på slutten av 1960-tallet var han blant annet medlem av komiteen som forberedte innstillingen om voksenopplæring i arbeidslivet. Han var også en viktig brikke i LO/NAF-komiteen som i 1966 utredet det framtidige opplysnings- og utviklingsfondet.

I 1970 ble han oppfordret til å bygge opp den faglige avdelingen i AOF. Her ble to av hans viktigste oppgaver skoleing i bedriftsdemokrati og arbeidsmiljø. Da Ivar Leveraas gikk fra AOF for å bli DNA-sekretær i 1975 overtok Frotjold som leder av AOF. Som leder av opplysningsorganisasjonen så han nødvendigheten av å aktivisere lokalmiljøene. Et ledd i denne aktiviseringsprosessen var å spre kunnskapen om arbeiderkulturen. Rent konkret resulterte dette i de mange forskjellige *Arbeiderdagene*. I samarbeid med Kjemisk ble det i 1978 arrangert industriarbeiderdager på Rjukan. Her kom det fram så mye verdifullt at man gikk i gang med å planlegge det som siden skulle bli Industriarbeidermuseet på Vemork.

Det arrangementet som mange best husker er kanskje Bergmannsdagene på Røros. Bergmannsdagene førte direkte til at det ble satt i gang et arbeid for bevaring av Olavsgruva. Olavsgruva er nå vernet som kulturminne og i 1980/81

kom Bergstaden med på UNESCOs liste over verdens kultur- og naturarv (List of World Heritage).

Drivkraften i Alf Frotjolds engasjement lå i hans levende interesse for arbeiderkulturen. I et intervju med Arbeiderbladet i 1979 formulerte han dette slik:

– AOF er opptatt av å ta vare på historien om det som skjedde under marsjen frem til velferdssamfunnet. Dette er verdier kommende generasjoner vil dra nytte av i sine forsøk på å nå nye mål på veien mot solidaritetssamfunnet. –Politikerene bør være klar over at litt dristighet på kultursektoren kan gi rikelig med valuta. Det kan øke trivselen i samfunnet og gi folk følelsen av et fellesskap. Det er nødvendig i dagens samfunn. Vi er ikke alt for rike på kultur.

På sine eldre dager sluttet Frotjold ringen som kulturell fanebærer ved å gjenoppta skribentvirksomheten i sitt gamle fagblad, Hotell- og Restaurantarbeideren.

Som styreformann for Arbeiderbevegelsens Arkiv- og Bibliotek kom hans solide kunnskap om arbeiderkulturen og bevegelsens historie godt med. Ikke minst var hans egen erfaring som faglig tillitsmann en viktig forutsetning for å forstå institusjonen.

Alf Frotjolds ektefølte engasjement og bergenske jovialitet smittet lett over på omgivelsene. Vi som var så heldige å komme i kontakt med han, enten i arbeid, styresammenheng eller privat, vil savne ham.

Stig-Audun Hansen.